

Kulttuuri- ja nuorisolautakunta 31.03.2026 § 17

§ 17

Kaupunginkirjaston tuloste- ja kopiomaksut

Valmistelijat / lisätiedot:
Miettunen Miika

Nyberg Ritva
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kulttuurijohtaja Tommila Susanna

Päätetään Espoon kaupunginkirjaston tulosteiden, kopioiden, pajojen materiaalien ja käytöstä poistetun aineiston maksuperusteista selostusosassa esitetyn ehdotuksen mukaisesti.

Käsittely

Asia käsiteltiin ennen § 13:ta.

Päätös

Kulttuuri- ja nuorisolautakunta:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Espoon kaupungin hallintosäännön (4. Elinvoiman tulosalueen ja toimialojen lautakunnat ja jaostot) mukaan kulttuurilautakunnan tehtävänä on tehdä esitys kaupunginhallitukselle toimialansa osalta lakiin tai asetukseen perustuvien maksujen suuruudesta.

Laissa yleisistä kirjastoista 12 §:ssä on säädetty, että kunta voi periä myöhässä palautetuista aineistoista, varatun aineiston noutamatta jättämisestä ja muista kuin 1 momentissa tarkoitetuista yleisen kirjaston suoritteista kohtuullisen, enintään suoritteen tuottamisesta kunnalle aiheutuvien kokonaiskustannusten määrää vastaavan maksun. Ensimmäisessä momentissa on säädetty maksuttomiksi kirjastojen omien aineistojen käyttö, lainaus ja varaaminen sekä ohjaus ja neuvonta.

Tuloste- ja kopiomaksut

Kirjaston asiakastulosteiden hinta on nykyisin voimassa olevan päätöksen (21.5.2024) mukaan 0,20 € per sivu (liite 1).

Espoon kaupunginvaltuustossa 4.12.2025 hyväksytyn tasapainotustoimen mukaisesti esitetään, että asiakastulosteiden hinta korotetaan 0,40 €:oon per sivu. Tällä on ennakoitu saatavan 100 000 € lisätuloa. Tulokehitys riippuu siitä, kuinka paljon hinnankorotus vähentää tulostamista. Kestävän kehityksen näkökulmasta myös tulosteiden määrän väheneminen on positiivista kehitystä.

Ennen 21.5.2024 maksupäätöstä asiakastulosteiden hinta oli samoin 0,20 € per sivu, mutta tähän oli runsaasti poikkeuksia: maksua ei peritty, jos tuloste oli välttämätön työllistymiseen, toimeentuloon, sosiaalietuuksiin tai maahanmuuttoon liittyvässä asiointissa. Maksua ei myöskään peritty lapsilta. Nämä poikkeussäädökset aiheuttivat kirjastoissa jatkuvasti vaikeita tulkintatilanteita, konflikteja, huonoja asiakaskokemuksia ja myös laajoja väärinkäytöksiä. Nykyinen selkeä, yksiselitteinen tulostehinta on poistanut nämä ongelmat, ja huonosti toimiviksi todettuihin poikkeussäädöksiin ei ole suotavaa palata.

Viranomaisasiointissa sähköinen asiointi on nykyisin vahva pääsääntö, ja on myös asiakkaan edun mukaista, että asiointi tapahtuu sähköisesti. Tämä turvaa asian luotettavan etenemisen ja seurattavuuden. Näistä syistä ei ole syytä tukea ja ylläpitää tulostamiseen sekä paperien lähettämiseen pohjautuvaa asiointimallia, vaan on syytä tukea sähköisen asiointin valmiuksia ja asiointin siirtymistä sähköisille kanaville. Kirjastossa annetaan asiakkaille digitukea, jossa autetaan asioiden hoitamisessa ja vahvistetaan valmiuksia sähköiseen asiointiin. Myös vastaavat virastot antavat tukea sähköiseen asiointiin omilla vastualueillaan. Ison Omenan Palvelutorin Kelan toimipisteellä on omat asiakaskoneet, joilla on mahdollisuus tulostaa maksuttomasti Kelan lomakkeita.

Tulostamista ei ole myöskään lasten aktiviteettina perusteltua erityisesti tukea, päinvastoin on perusteltua ohjata kirjaston lastentoimintaa kestäväen kehityksen mukaisesti pois tulostamisesta. Espoon Kasvun ja oppimisen toimialalta on tarkistettu, että koulut eivät edellytä palauttamaan koulutehtäviä tulostettuina, joten koulunkäynnistä nousevaa perustetta lasten tulosteiden maksuttomuudelle ei ole.

Myös Helsingin kaupunginkirjastossa tulosteen hinta on 0,40 € per sivu, ilman poikkeussäädöksiä.

Esityksen mukaan kopiot ovat maksullisuuden piirissä samoin ehdoin kuin tulosteet. Monitoimilaitteiden skannaustoiminto on ympäristöystävällisenä vaihtoehtona jatkossakin maksuton.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Kulttuurilautakunta 21052024 §17 Kaupunginkirjaston maksut

Oheismateriaali

Tiedoksi